



Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over de regionale politie-eenheid Den Haag.

Datum: 2 maart 2015

Rapportnummer: 2015/047

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de politie-eenheid Den Haag en de klachtencommissie van die eenheid hetzelfde postbusnummer gebruiken. Ook klaagt verzoeker erover dat de politie zijn klacht hierover niet in behandeling heeft genomen.

Bevindingen

Algemeen

1. Verzoeker diende bij de politie een klacht in over het feit dat de politie en de klachtencommissie dezelfde postbus gebruiken. De politie achtte deze klacht niet-ontvankelijk en nam de klacht daarom niet in behandeling. Vervolgens benaderde verzoeker de Nationale ombudsman. Per brief liet de Nationale ombudsman de politie weten dat zij de klacht ten onrechte niet in behandeling had genomen. Ook verzocht de Nationale ombudsman de politie om de klacht alsnog in behandeling te nemen. Nadat de politiechef aan de Nationale ombudsman liet weten de klacht van verzoeker niet alsnog in behandeling te nemen, opende de Nationale ombudsman een schriftelijk onderzoek naar verzoekers klacht.

Visie politie

2. De politie stelt dat de Politiewet 2012, de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb), de Regeling klachtbehandeling politie en de Uitvoeringsregeling klachtbehandeling politie 2013 het kader bieden voor de behandeling van klachten. Op grond hiervan kan een ieder klagen over de wijze waarop een politieambtenaar zich in een bepaalde gelegenheid jegens hem heeft gedragen. Het dient een concrete gedraging van een politieambtenaar jegens diegene te betreffen. Klachten die betrekking hebben op het beleid vallen buiten de reikwijdte van de klachtbehandeling. Volgens de politie voldoet verzoekers klacht over het gebruik van hetzelfde postbusnummer niet aan het vereiste van "een bepaalde aangelegenheid" van artikel 9:1, eerste lid, van de Awb en betreft deze klacht geen concrete gedraging van een politieambtenaar. Overigens heeft de politiechef op grond van de Regeling klachtbehandeling politie een ambtelijk secretaris voor de klachtencommissie aangewezen. Stukken de klachtencommissie betreffende kunnen in verband hiermee via het postadres van de politie-eenheid Den Haag naar het secretariaat worden gezonden.

Visie verzoeker

3. De omstandigheid dat de politie en de onafhankelijke klachtencommissie dezelfde postbus gebruiken, wekt volgens verzoeker de schijn van partijdigheid en afhankelijkheid. Verzoeker vindt dat niet ter zake doet of de klachtencommissie ook daadwerkelijk partijdig is; verzoeker vindt dat de schijn van partijdigheid zoveel mogelijk vermeden moet

worden en de klachtencommissie en de politie een andere postbus zouden moeten hanteren. Verzoeker stelt dat de onpartijdigheid van de klachtencommissie van groot belang is, omdat deze commissie een zeer belangrijke rol bij de behandeling van klachten speelt. Ook wijst verzoeker op artikel 67a van de Politiewet 2012 waarin is bepaald dat een klachtencommissie bestaat uit onafhankelijke leden (zie Achtergrond). Verder stelt verzoeker dat de politie zijn klacht over het gebruiken van hetzelfde postbusnummer ten onrechte niet in behandeling heeft genomen. Volgens verzoeker is sprake van een concrete gedraging omdat zijn klacht is gericht tegen de politieorganisatie. Verzoeker stelt dat de klacht niet is gericht tegen een specifieke politieambtenaar, maar volgens hem hoeft dit ook niet. Burgers kunnen bijvoorbeeld ook klagen over de telefonische (on)bereikbaarheid van de politie als organisatie. Verder is volgens verzoeker sprake van een concrete gedraging, omdat iemand heeft bepaald dat de politie-eenheid en de klachtencommissie dezelfde postbus hanteren.

Folder klachtbehandeling politie

4. In de folder over klachtbehandeling door de politie is onder meer vermeld dat als een burger een klacht indient, de politie eerst probeert te bemiddelen tussen die burger en de betreffende politiemedewerker en/of zijn leidinggevende. Als de burger niet tevreden is over de bemiddeling of hij geen bemiddeling wil, dan kan hij vragen naar een formele behandeling van de klacht. Verder is in deze folder weergegeven dat een burger de bemiddeling ook kan overslaan en zijn klacht meteen formeel kan laten behandelen.

Beoordeling

Ten aanzien van de klachtbehandeling

5. Het beginsel van fair play houdt voor overheidsinstanties in dat zij de burger de mogelijkheid geven om zijn procedurele kansen te benutten en dat zij daarbij zorgen voor een eerlijke gang van zaken. Dit betekent in beginsel dat wanneer een burger vraagt om klachtbehandeling, hij recht heeft op behandeling van de klacht overeenkomstig hoofdstuk 9 van de Awb.

6. Op grond van artikel 9:1, eerste lid, van de Awb heeft een ieder het recht om over de wijze waarop een overheidsinstantie zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen een klacht in te dienen bij die overheidsinstantie (zie Achtergrond). In de Memorie van Toelichting (hierna: MvT) is vermeld dat dit recht ruim is geformuleerd. Verder is in de MvT vermeld dat algemene klachten over beleid dan wel beleidsuitvoering in het algemeen geen betrekking hebben op een bepaalde aangelegenheid. Dat hoofdstuk 7 van de Politiewet 2012 een ten opzichte van de Awb aanvullende en deels van de Awb afwijkende regeling bevat voor de behandeling van klachten over gedragingen van politieambtenaren (artikel 71 van de Politiewet 2012, zie Achtergrond), laat onverlet dat klachten over de politieorganisatie behandeld dienen te worden volgens de regels van titel 9.1 Awb.

7. Naar het oordeel van de Nationale ombudsman kan de klacht van verzoeker niet worden aangemerkt als een algemene klacht of wens over het beleid of de beleidsuitvoering in het algemeen van de politie. De klacht heeft betrekking op een bepaalde aangelegenheid, namelijk: het feitelijke gebruik van hetzelfde postbusnummer door de politie en de klachtencommissie. Pas indien men klaagt over algemeen beleid als zodanig, is geen sprake van een gedraging in een bepaalde aangelegenheid. De beslissing van de politiechef om de klacht van verzoeker op grond van artikel 9:1 van de Awb niet ontvankelijk te verklaren is dan ook in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

Ten aanzien van hetzelfde postbusnummer

8. Het is een vereiste van behoorlijk overheidsoptreden dat de overheid zich onpartijdig opstelt en zonder vooroordelen handelt. De overheid wekt het vertrouwen dat zij onpartijdig te werk gaat. Dit betekent dat de overheid ook alle schijn van partijdigheid vermijdt.

9. Het is de Nationale ombudsman bekend dat de brieven die worden verstuurd naar het postbusnummer dat de politie en de klachtencommissie hanteren, (in de regel) terechtkomen bij een klachtencoördinator. Die persoon bekijkt of de brief ziet op een klacht die al bekend is en of er eventueel al een bemiddelingsgesprek heeft plaatsgevonden. Er wordt dan ook bekeken of de brief direct naar de klachtencommissie dient te worden gestuurd of dat eerst contact dient te worden opgenomen met de burger om te bekijken of een gesprek met de politie tot de mogelijkheden behoort.

10. De Nationale ombudsman kan zich indenken dat het gebruiken van hetzelfde postbusnummer door de politie en de klachtencommissie vanuit het perspectief van de burger wellicht wat ongelukkig zou kunnen overkomen. Het gaat naar het oordeel van de Nationale ombudsman echter te ver om op basis van de enkele omstandigheid dat de politie en de klachtencommissie hetzelfde postbusnummer hanteren te veronderstellen dat hiermee de schijn van partijdigheid wordt gewekt. Zoals hiervoor onder punt 9 is weergegeven, heeft het gebruik van hetzelfde postbusnummer praktische redenen. Het gebruiken van hetzelfde postbusnummer zorgt ervoor dat alle brieven op één punt terecht komen. Dit brengt ook voordelen voor de burger met zich mee. Als de klachtencommissie een ander postbusnummer zou gebruiken dan de politie dan zou de burger zelf moeten beoordelen of hij zijn brief naar de politie of de klachtencommissie zou moeten sturen. Als een burger dan per abuis het verkeerde postbusnummer zou gebruiken en zijn brief door de klachtencommissie moet worden doorgestuurd naar de politie dan zou dit voor vertraging kunnen zorgen. Gezien het voorgaande is de Nationale ombudsman van oordeel dat het enkele gebruik van hetzelfde postbusnummer onvoldoende grond is voor het oordeel dat het vereiste van onpartijdigheid is geschonden.

De onderzochte gedraging is in zoverre behoorlijk.

11. Overigens vindt de Nationale ombudsman het belangrijk dat de politie transparant is over de inhoud van de klachtenprocedure en dat burgers – indien zij dat wensen – direct toegang hebben tot de klachtencommissie. De mogelijkheid tot bemiddeling door de politie mag geen drempel vormen voor een beoordeling van de klacht door de klachtencommissie. Nu in de folder over klachtbehandeling door de politie uitleg gegeven wordt over de inhoud van de procedure van klachtbehandeling en de mogelijkheid tot bemiddeling en formele behandeling van de klacht, is de politie hierover naar het oordeel van de Nationale ombudsman voldoende transparant. Tevens wordt in de folder aangegeven dat een burger – indien hij dat wenst – de bemiddeling kan overslaan en hij zijn klacht direct formeel kan laten behandelen. Hieruit leidt de Nationale ombudsman af dat een burger ook direct toegang tot de klachtencommissie kan hebben. Verzoeker heeft overigens ook niet gesteld dat hij (in het verleden) is belemmerd in zijn directe toegang tot de klachtencommissie.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de regionale politie-eenheid Den Haag, die wordt toegerekend aan de politiechef van de eenheid Den Haag, is:

- gegrond ten aanzien van het niet in behandeling nemen van de klacht, wegens schending van het beginsel van fair play;
- niet gegrond ten aanzien van het hanteren van hetzelfde postbusnummer.

De Nationale ombudsman,

mr. F.J.W.M. van Dooren,
waarnemend ombudsman

Achtergrond

Politiewet 2012

Artikel 67a

1. Met de behandeling van en advisering over klachten zijn belast een of meer commissies, bestaande uit onafhankelijke leden.

Artikel 71

1. Een klacht over een gedraging van een ambtenaar van politie wordt ingediend bij de politiechef van de eenheid waar deze ambtenaar is aangesteld.

Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:1

1. Een ieder heeft het recht om over de wijze waarop een bestuursorgaan zich in een bepaalde aangelegenheid jegens hem of een ander heeft gedragen, een klacht in te dienen bij dat bestuursorgaan.